

1. 22. POSIEDZENIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO SEP
2. 9. RADA PREZESÓW W BIAŁYMSTOKU
3. ŚDTISI – IMPREZA CENTRALNA
4. XXV SEMINARIUM NAUKOWO-TECHNICZNE KOMEL
5. W ODDZIAŁACH SEP
6. KONKURS IM. PROF. M. POŻARYSKIEGO –
- ROZSTRZYGNIECIE
7. KALENDARIUM
8. OSOBOWOŚCI NAUKI

1. 22. POSIEDZENIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO SEP

W dniu 18 maja br. odbyło się w Warszawie kolejne zebranie ZG SEP. Podczas obrad **podjęto następujące uchwały w sprawie:** nadania odznak honorowych SEP i medali oraz zmian w składzie Centralnej Komisji ds. Współpracy z FSNT NOT.

Przyjęto informacje: o wykonaniu budżetu centralnego SEP za 4 miesiące roku 2016; nt. sprawozdania za pierwszy rok działalności SEP obecnej kadencji; o założeniach programowo-organizacyjnych w sprawie Archiwum i Biblioteki SEP.

Zatwierdzono: opinię SEP dotyczącą projektu statutu FSNT NOT; wyniki „Konkursu na najaktywniejsze Koło SEP” w roku 2015 oraz wyniki „Konkursu im. prof. Mieczysława Pożaryskiego na najlepszy artykuł opublikowany w czasopismach SEP” w roku 2015; skład Grupy Strategicznej SEP ds. opracowania „Strategii SEP”; propozycje wniosków Prezesa SEP skierowane do Komisji Statutowej SEP.

Zapoznano się z: stanem przygotowań do Rady Prezesów SEP w dniu 20 maja br. w Białymstoku; stanem przygotowań do II Dyskusyjnego Forum Kobiet SEP 2016; przebiegiem Konferencji Okrągłego Stołu zorganizowanej w ramach ŚDTISI; programem wyjazdowego posiedzenia ZG SEP w dniu 15 czerwca br. w Opolu oraz projektami porozumień z Politechniką Opolską i Uniwersytetem w Opolu; programem obchodów 70-lecia Oddziału Płockiego SEP oraz Międzynarodowych Dni Elektryka w Płocku.

oprac. Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

2. 9. RADA PREZESÓW W BIAŁYMSTOKU

W dniu 20 maja br. odbyło się dziewiąte zebranie Rady Prezesów SEP w kadencji 2014-2018. Gospodarzem obrad był oddział białostocki SEP.

Fot. 1. Obrady Rady Prezesów SEP otwiera Dziekan Rady, kol. Bogusław Łącki

Obrady otworzył i przywitał gości prezes oddziału SEP w Białymstoku, kol. Bogusław Łącki. W pierwszej części obrad prezes SEP, kol. Piotr Szymczak, przedstawił informację na temat pracy Zarządu Głównego SEP od ostatniego zebrania Rady Prezesów, które odbyło się w marcu br. we Włocławku.

W tym okresie Zarząd Główny zatwierdził zmiany do regulaminu Izby Rzecznawców, zapoznał się z pracą Komisji Statutowej, przyjął raport z działalności centralnych organów SEP, dokonał zmian w składzie kolegium redakcyjnego „Tygodnia w SEP”.

Rada Prezesów zapoznana została z pracami związanymi z zatwierdzeniem procedury wyłaniania kandydatów na Członka Honorowego SEP. Tę problematykę przybliżył przewodniczący Centralnej Komisji Odznaczeń i Wyróżnień, kol. Czesław Karwat, omawiając szczegółowo założenia tej procedury.

Członek ZG SEP, Jan Musiał, przedstawił sytuację i ocenę działalności agend gospodarczych SEP. Jego zdaniem działalność bieżącą agend należy ocenić pozytywnie.

Sprawy związane z pracami nad nowym statutem Stowarzyszenia przedstawił przewodniczący Komisji Statutowej SEP, kol. Marek Grzywacz. W związku z trwającymi pracami nad nowelizacją statutu do komisji wpłynęło i nadal wpływa dużo wniosków i propozycji. Są one analizowane, grupowane i oceniane pod względem zasadności oraz zgodności z nową ustawą o stowarzyszeniach. Komisja Statutowa przedłoży członkom Rady Prezesów projekt statutu SEP przed następnym posiedzeniem Rady Prezesów, które odbędzie się we wrześniu we Wrocławiu.

W drugiej części obrad prezes SEP, kol. Piotr Szymczak, przedstawił w obszernym wystąpieniu informację na temat wybranych problemów w działalności centralnych organów SEP na początku kadencji 2014-2018, czyli tzw. raport otwarcia. Po tej informacji Rada Prezesów przedyskutowała wnioski płynące z tego raportu na przyszłość.

W kolejnym wystąpieniu Wiceprezes SEP, kol. Mieczysław Żurawski, omówił sprawy związane z funkcjonowaniem Komisji Kwalifikacyjnych SEP oraz dostrzeżone nieprawidłowości przy powoływaniu i przedłużaniu działalności istniejących Komisji.

Fot. 2. Czesław Karwat przedstawia procedurę wyłaniania kandydatów na Członków Honorowych SEP

Wiceprezes i skarbnik SEP, kol. Krzysztof Nowicki, przedstawił i omówił wykonanie budżetu SEP za 2015 rok. Po tej prezentacji odbyła się dyskusja dotycząca poszczególnych pozycji budżetu – przekroczeń i niedoszacowań. Wskazówki wynikające z tej dyskusji powinny być przydatne do tworzenia budżetu na 2017 rok. W końcowej części obrad prezes koła studenckiego SEP w Białymstoku, kol. Bartłomiej Żywolewski w swoim wystąpieniu dokonał bardzo interesującej prezentacji dokonań i doświadczeń młodych w Stowarzyszeniu.

Na zakończenie obrad Rada Prezesów dokonała wyboru nowego dziekana Rady Prezesów, którym został kol. Andrzej Hachoł z O. Wrocławskiego SEP, zaś ustępującemu dziekanowi, kol. Bogusławowi Łackiemu, prezes SEP, kol. Piotr Szymczak serdecznie podziękował.

Następne zebranie Rady Prezesów SEP zaplanowane jest na dzień 9 września 2016 roku.

tekst i fot. Bolesław Pałac – Oddział Rzeszowski SEP

3. ŚDTiSI – IMPREZA CENTRALNA

Światowy Dzień Telekomunikacji
i Społeczeństwa Informatycznego

2016
17 PAŹDZIA

temat przewodni:

Przedsiębiorczość w ICT na rzecz zmian społecznych

Coroczne obchody Światowego Dnia Telekomunikacji i Społeczeństwa Informatycznego od początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku organizowane są wokół hasła ustalanego przez [Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny](#) (ITU). Tradycyjnie na obchody ŚDTiSI składają się różne konferencje, spotkania branżowe i popularyzacyjno-edukacyjne, tworząc spójną, merytorycznie interesującą całość. Instytucje współpracujące z SEP w organizacji całości obchodów ŚDTiSI to: Polskie Towarzystwo Informatyczne, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, Stowarzyszenie SPCHD, Ruch Inicjatyw Społecznych „PRACA”. Kluczową imprezą ŚDTiSI jest doroczna Konferencja Okrągłego Stołu (KOS) „Polska w drodze do Społeczeństwa Informatycznego” organizowana od 2000 r. w Sejmie RP, w tym roku pod hasłem „Przedsiębiorczość w obszarze ICT na rzecz zmian społecznych”. Rangę KOS nadaje tradycyjny Patronat Honorowy Marszałka Sejmu RP. Wydarzenie wsparły: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Agencja Rozwoju Mazowsza S.A. Dzięki uprzejmości Ministerstwa Cyfryzacji, konferencji towarzyszyła transmisja online, przeprowadzona przez Instytut Łączności. Konferencję prowadził Andrzej M. Wilk - przewodniczący Sekcji Technik Informatycznych SEP i wiceprzewodniczący Komitetu Organizacyjno-Programowego ŚDTiSI 2016. Przemówienie inauguracyjne wygłosił prezes SEP Piotr Szymczak. Następnie głos zabrali: Witold Kołodziejcki - sekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji, Edyta Bielak-Jomaa - Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Witold Graboś - zastępca przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Tomasz Komorowski - przedstawiciel Polskiego Komitetu ds. UNESCO, Ewa Mańkiewicz-Cudny - prezes Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.

Kolejnym punktem było wręczenie wyróżnienia SEP. Medal im. prof. Janusza Groszkowskiego otrzymał Kosma Złotowski - poseł Parlamentu Europejskiego - *za zorganizowanie w 2000 r. pierwszego Zespołu Parlamentarnego na rzecz Społeczeństwa Informatycznego i doprowadzenie do podjęcia Uchwały Sejmowej z 14 lipca 2000 r. w sprawie budowania podstaw społeczeństwa informatycznego w Polsce oraz wieloletnią współpracę w realizacji KOS*. Medal, który wręczył prezes SEP Piotr Szymczak, odebrał - w imieniu europosła Kosmy Złotowskiego - Łukasz Schreiber - poseł RP.

Po części oficjalnej odbyły się dwie sesje tematyczne. Sesja pt.: „ICT na rzecz rodziny i społeczności lokalnych” prowadzona przez Wojciecha Włodarczyka - prezesa Ruchu Inicjatyw Społecznych „PRACA”, obejmowała 5 wystąpień panelistów. Sesję pt. „Problemy

integralności i zrównoważonego rozwoju społecznego stymulowanego aplikacjami ICT” prowadził prof. Zbigniew Kierzkowski z Wyższej Szkoły Informatyki i Umiejętności w Łodzi i przedstawiciel Sieci Laboratoriów Wirtualnej Organizacji Działań: Łódź – Olsztyn – Polkowice – Poznań. W tej części wysłuchano 6 wystąpień panelowych. Podsumowania dokonał prowadzący obrady Andrzej M. Wilk. Szersza relacja z KOS zamieszczona zostanie w jednym z najbliższych numerów Spektrum oraz na stronie głównej SEP www.sep.com.pl, gdzie znajduje się więcej informacji nt. obchodów ŚDTiSI oraz kalendarz imprez towarzyszących.

Fot. 3. (od lewej): Witold Kołodziejcki – sekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji, Piotr Szymczak – prezes SEP, Edyta Bielak-Jomaa – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Witold Graboś – zastępca przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Mieczysław Borowski - prezes Urzędu Dozoru Technicznego.

Fot. 4. Uczestnicy konferencji.

info. Iwona Fabjańczyk – Dział Organizacyjny Biura SEP
fot. Ewa Materska – Biuro SEP

4. XXV SEMINARIUM NAUKOWO-TECHNICZNE KOMEL

W dniach 18-20 maja br. w Rytrze odbyło się jubileuszowe Seminarium Naukowo-Techniczne, pt.: „Problemy Eksploatacji Maszyn i Napędów Elektrycznych”, które cyklicznie organizuje Instytut Napędów i Maszyn Elektrycznych KOMEL z Katowic. Uczestnicy spotkania świętowali podwójny jubileusz: 25-lecia Konferencji oraz 50-lecia czasopisma naukowego „Maszyny Elektryczne - Zeszyty Problemowe”.

Tegoroczną imprezę uświetnił swoją obecnością Prezes SEP, Piotr Szymczak, który na ręce Dyrektora Instytutu, kol. Jakuba Bernatta złożył gratulacje dla całego zespołu KOMEL, po czym wręczył dyplom oraz pamiątkę – medal im. inż. Michała Doliwo-Dobrowolskiego.

Spotkanie było doskonałą okazją do wręczenia medali i odznaczeń indywidualnych za dotychczasową pracę oraz wkład naukowo-badawczy na rzecz elektryki polskiej. Odznaczeniami indywidualnymi zostali uhonorowani: kol. Tadeusz Glinka, który otrzymał medal im. inż. Kazimierza Szpotańskiego; kol. Jakub Bernatt, który otrzymał medal im. prof. Mieczysława Pożaryskiego; kol. Maciej Bernatt, który otrzymał medal im. prof. Stanisława Fryzego oraz kol. Stanisław Gawron, który otrzymał medal im. prof. Romana Dzieślewskiego.

Fot. 5. Wręczenie statuetki dla Instytutu KOMEL; od lewej: kol. Kazimierz Jagieła, kol. Jakub Bernatt, kol. Tadeusz Glinka i Prezes SEP kol. Piotr Szymczak.

oprac i fot.: Stanisław Gawron – Instytut Napędów i Maszyn Elektrycznych KOMEL

5. W ODDZIAŁACH SEP

W ODDZIALE BIAŁOSTOCKIM

SEMINARIUM ELSEP 2016

Od wielu lat O. Białostocki SEP, wspólnie z Wydziałem Elektrycznym Politechniki Białostockiej, Podlaską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa oraz firmą PGE Dystrybucja S.A., organizują coroczne seminarium szkoleniowe dla kadry inżynieryjno-technicznej ELSEP. W tym roku była to już jego XIV edycja. Seminarium ELSEP 2016 odbyło się w dniu 19 maja br. w auli Wydziału Elektrycznego Politechniki Białostockiej i zgromadziło ponad 250 uczestników. Wśród nich byli także prezesi Oddziałów SEP, którzy przybyli do Białegostoku na kolejne posiedzenie Rady Prezesów SEP. Patronat wydarzenia udzielił JM Rektor Politechniki Białostockiej prof. dr hab. inż. Lech Dzienis. W trakcie seminarium wygłoszono 10 ciekawych referatów pod wspólnym tytułem „Problemy eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych”. Materiały seminaryjne są publikowane w numerze 05/2016 „Wiadomości Elektrotechnicznych”.

Fot. 6 Uczestnicy seminarium ELSEP 2016 na sali obrad.

Fot. 7. Prezesi Oddziałów SEP podczas seminarium ELSEP 2016.

tekst i fot.: Paweł Mytnik - Oddział Białostocki SEP

W ODDZIALE RADOMSKIM

20 maja br. Zarząd Koła Zakładowego SEP przy PGE Dystrybucja Oddział Skarżysko-Kamienna zorganizował wycieczkę fakultatywną dla członków i sympatyków SEP do Elektrowni Kozienice, należącej do grupy ENEA Wytwarzanie. Elektrownia Kozienice – druga co do wielkości elektrownia w Polsce (a pierwsza co do wielkości mocy zainstalowanej wśród elektrowni opalanych węglem kamiennym), znajduje się w Świerżach Górnych koło Kozienic w województwie mazowieckim. Przewodnikiem po elektrowni był Andrzej Jamanek, który zna każdy zakamarek w elektrowni. Uczestnicy wycieczki poznali proces wytwarzania energii elektrycznej, począwszy od czepni wody, poprzez proces dostarczania węgla przez podajniki i jego mielenia w młynie węglowym, spalania w kotle, wytwarzania pary napędzającej turbogenerator, a skończywszy na systemie odsiarczania spalin. Po czterogodzinnym zwiedzaniu elektrowni, uczestnicy udali się na obiad w malowniczą okolicę miejscowości Garbatka.

Fot. 8. Uczestnicy wycieczki.

oprac. i fot.: Piotr Brzeziński – prezes Koła SEP przy PGE Dystrybucja

W ODDZIALE RZESZOWSKIM

W dniu 19 maja br. oddział SEP w Rzeszowie i oddział podkarpacki Polskiego Towarzystwa Informatycznego zorganizowały w Rzeszowie obchody ŚDTiSI Podkarpacie 2016. Głównym tematem tegorocznych obchodów było hasło „Przedsiębiorczość w ICT na rzecz zmian społecznych”. Patronat honorowy nad obchodami objął Marszałek województwa podkarpackiego. Uroczystość odbyła się w hotelu Alabaster w Rzeszowie, a głównym wydarzeniem była konferencja techniczna z udziałem wielu gości, firm i sponsorów oraz członków SEP i PTI. W tej bardzo ciekawej konferencji wzięło udział ponad 100 zaproszonych osób.

Tematyka konferencji została przedstawiona w interesujący sposób w dwóch sesjach tematycznych. O konferencji informował plakat reklamowy, przedstawiający problematykę i zawierający informacje o sponsorach i patronacie medialnym konferencji. Więcej informacji o uroczystości ukaże się w „Wiadomościach Elektrotechnicznych”.

Fot. 9. Uczestnicy obchodów ŚDTiSI - Podkarpaciu 2016.

oprac. Bolesław Pałac – Oddział Rzeszowski SEP
 fot. Grzegorz Fiejtek

W ODDZIALE ZAGŁĘBIA WĘGLOWEGO

WYCIECZKA DO KATALONII

W dniach 9-16 maja br. członkowie O. Zagłębia Węglowego SEP z osobami towarzyszącymi, w liczbie 40 uczestników, przemierzali drogi i „bezdroża” Katalonii oraz cieszyli się urokiem starożytnych i średniowiecznych miasteczek, cudnymi panoramami, świątyniami oraz wspaniałą architekturą Barcelony.

Fot. 10. Uczestnicy wycieczki w Andorze.

SEMINARIUM SZKOLENIOWE

O. Zagłębia Węglowego SEP zorganizował w dniu 17 maja br., w Domu Technika NOT seminarium szkoleniowe pt. „Ochrona odgromowa – zasady obliczania odstępów izolacyjnych”. Wykład prowadził mgr inż. Krzysztof Wincencik (DEHN Polska sp. z o.o.). Udział w seminarium wzięło 60 osób.

VIII EUROPEJSKI KONGRES GOSPODARCZY

W dniach 18-19 maja br. prezes O. Zagłębia Węglowego SEP kol. Jerzy Barglik oraz inni przedstawiciele Oddziału wzięli udział w VIII Europejskim Kongresie Gospodarczym. Miejscem cyklu debat i spotkań było Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach.

ZEBRANIE KOŁA SEP PRZY TAURON WYTWARZANIE SA ODDZIAŁ ELEKTROWNIA ŁAZISKA

Członkowie Zarządu Koła SEP nr 4 w dniu 18 maja br. spotkali się w Elektrowni Łaziska. Omówili plany na najbliższe miesiące, a w tym podjęli uchwałę o zorganizowaniu w dniu 3 czerwca br. Z okazji Dnia Dziecka warsztatów technicznych dla dzieci w Muzeum Energetyki oraz wyjazdu wrześniowego do Zielonej Góry na Jarmark „Winobranie 2016”.

ZEBRANIE KOŁA TERENOWEGO SEP W KATOWICACH

Tradycyjnie, w trzeci czwartek miesiąca, tj. 19 maja br., odbyło się zebranie Koła Terenowego w Katowicach oraz Klubu Seniora. Stanisław Walczak wygłosił prelekcję pt. „Eksploatacja oświetlenia awaryjnego”. W nawiązaniu do tematu poprzedniego zebrania przeprowadzono 3 konkursy z nagrodami.

oprac. Barbara Adamczewska - Biuro Oddziału Zagłębia Węglowego SEP
 fot. Biuro Oddziału Zagłębia Węglowego SEP

6. KONKURS IM. PROF. M. POŻARYSKIEGO – ROZSTRZYgniĘCIE

Wyniki Konkursu:

Jury rozpatrzyło 32 wnioski zgłoszone przez redakcje czasopism, z których nagrodziło 6 artykułów:

Pierwsza nagroda:

„Sumowanie wiązek generowanych przez jednowymiarowe matryce laserów półprzewodnikowych”, opublikowany w numerze 8/2015 **Elektroniki**, autorstwa prof. dr hab. inż. Bohdana Mroziwicza.

Dwie drugie równorzędne nagrody:

„Nowe technologie i urządzenia rażenia elektromagnetycznego w dziedzinie walki elektronicznej”, opublikowany w numerze 3/2015 **Przeglądu Elektrotechnicznego**, autorstwa prof. dr hab. inż. Mariana Wnuka, dr inż. Jana Matuszewskiego, płk. dr inż. Zdzisława Chudego.

„Systemy bezprzewodowe piątej generacji – nowości i wyzwania”, opublikowany w numerze 4/2015 **Przeglądu Telekomunikacyjnego + Wiadomości Telekomunikacyjne**, autorstwa prof. dr hab. inż. Krzysztofa Wesołowskiego.

Trzy równorzędne nagrody trzecie:

„DSP-FPGA Based Computing Platform for Control of Power Electronic Converters”, opublikowany w numerze 12/2015 **Przeglądu Elektrotechnicznego**, autorstwa prof. dr hab. inż. Mariana Kaźmierkowskiego, mgr inż. Dariusza Stando, dr inż. Artura Moradewicza, mgr inż. Przemysława Chudzika.

„Koncepcja tekstronicznego systemu do pomiarów funkcji życiowych małych dzieci”, opublikowany w numerze 12/2015 **Przeglądu Elektrotechnicznego**, autorstwa mgr inż. Adama Jakubasa, mgr inż. Ewy Łady-Tondyry, mgr inż. Marcjana Nowaka, mgr inż. Moniki Margol, lek. med. Agnieszki Lipińskiej-Opałki.

„Robot inspekcyjny”, opublikowany w numerze 1/2015 **Przeglądu Elektrotechnicznego**, autorstwa mgr inż. Krystiana Babiocha, dr inż. Krzysztofa Jaskota.

Wręczenie nagród odbędzie się w dniu 10 czerwca 2016 roku podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Elektryka w Płocku. Gratulujemy zwycięzcom Konkursu !

Redakcja „Tydzień w SEP”

oprac. Mariusz Poneta – Dział Organizacyjny Biura SEP

7. KALENDARIUM

16 maja

1929 – po raz pierwszy wręczono nagrody amerykańskiej Akademii Filmowej, nazwane później Oscarami.

1960 – uruchomiono pierwszy laser rubinowy, skonstruowany przez amerykańskiego fizyka Theodore'a Maimana.

17 maja - Światowy Dzień Telekomunikacji i Społeczeństwa Informacyjnego

1865 – w Paryżu założono Międzynarodowy Związek Telegraficzny (obecnie Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny).

18 maja

1970 – zakończyła się trwająca od 30 marca operacja obracania Pałacu Lubomirskich w Warszawie.

19 maja

1965 – zmarła Maria Dąbrowska, pisarka, autorka m.in. powieści „Noce i dnie” (ur. 1889).

20 maja

1862 – założono Muzeum Narodowe w Warszawie.

1980 – Henryk Jaskuła wpłynął do portu w Gdyni, kończąc samotny rejs dookoła świata bez wejścia do portu.

21 maja

1927 – Amerykanin Charles Lindbergh zakończył pierwszy w historii samotny przelot nad Atlantykiem na trasie Garden City – Paryż.

1970 – zmarł Leonid Teliga, pierwszy Polak, który samotnie opłynął kulę ziemską (ur. 1917).

22 maja

1922 – Amerykanin Willis Carrier zaprezentował działanie nowego urządzenia chłodniczego ze sprężarką odśrodkową.

oprac. Jerzy Szczurowski – SEP COSIW

Źródło: pl.wikipedia.org

8. OSOBOWOŚCI NAUKI

Willis Haviland Carrier - urodzony 26 listopada 1876 r. w Angola w stanie Nowy Jork, zmarł 7 października 1950 r. w Nowym Jorku – amerykański inżynier i wynalazca (autor ok. 80 patentów), autor podręczników i formuł obliczeniowych, nazywany ojcem współczesnej klimatyzacji. W latach 1890-1894 uczył się w Angora Academy, następnie

do 1896 roku pracował w charakterze nauczyciela w szkołach podstawowych, po czym do 1901 roku studiował na Cornell University, uzyskując stopień inżyniera mechanika o specjalności elektrycznej.

Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę w biurze konstrukcyjnym Buffalo Forge Company, pracował tu nad projektami kotłowni i suszarni, a w ramach własnych zainteresowań studiował metody obliczeniowe, którymi posługiwali się projektanci przy doborze wentylatorów nadmuchowych do kotłów. Już rok później (1902), w wyniku prowadzonych badań nad nagrzewnicami parowymi i znacznymi zyskami przedsiębiorstwa z tytułu zmniejszenia reklamacji, w Buffalo Forge Company powstał pod kierownictwem Willisa Carrier'a Dział Badań. Zespół prowadził badania nad możliwością kontrolowania wilgotności powietrza w układach wentylacyjnych. Efektem obliczeń i przeprowadzonych doświadczeń była, uznawana za pierwszą na świecie (uruchomiona oficjalnie 17 lipca 1902), instalacja klimatyzacji w drukarni, gwarantująca kontrolę wilgotności powietrza w pomieszczeniu. W 1925 roku przedsiębiorstwo wykonało instalację klimatyzacji w Rivoli Theatre w Nowym Jorku. Był to pierwszy klimatyzowany obiekt użyteczności publicznej w Nowym Jorku. Jego otwarcie było szeroko reklamowane, a sukces przedsięwzięcia zaowocował gwałtownym zapotrzebowaniem na instalacje klimatyzacji w kinach, które do tej pory były zamykane w okresie letnich upałów. Instalacje w kinach oparte zostały na nowych systemach rozdziału powietrza – z jednej strony, w przypadku większych sal nawiew powietrza był od góry, a wywiew dołem, z drugiej strony w przypadku mniejszych sal, stosowano nawiewniki w kształcie dyszy montowane pod sufitem (patent w 1927 roku). W tym samym 1925 roku oddano do użytku instalację do mrożenia tafli lodowej w hali hokejowej w Madison Square Garden, w Nowym Jorku. Instalacja oparta była również na agregacie z kompresorem odśrodkowym. W czasie II wojny światowej przedsiębiorstwo Carrier'a pracowało na potrzeby przemysłu zbrojeniowego (m.in. system Redgehog do zrzucania bomb głębinowych) oraz wykonało instalację chłodniczą dla tunelu aerodynamicznego do badań prototypów samolotów. W tamtym czasie była to największa wówczas instalacja klimatyzacji na świecie: pole powierzchni przekroju poprzecznego tunelu wynosiło 180 m², a powietrze (o przepływie setek tysięcy m³/h) musiało być schłodzone do –50 °C (warunki zbliżone do lotów na dużych wysokościach). Instalację projektowano i konstruowano przez 4 lata. W dniu 24 kwietnia 1944 r. system oddano do użytku. Był to ostatni projekt autorski Willisa Carrier'a, który po zakończeniu wojny przeszedł na emeryturę. Przedsiębiorstwo założone przez Carrier'a istnieje do dziś i ma przedstawicielstwa w ok. 170 krajach świata (w Polsce od 1997 roku).

oprac. Jerzy Szczurowski – SEP COSIW

źródło: pl.wikipedia.org

Tydzień w SEP [83] 16 - 22 maja 2016

Zespół redakcyjny:

Jerzy Kuciński - redaktor naczelny, Mariusz Poneta - sekretarz, Bolesław Pałac, Adam Gawłowski
Krzysztof Lewandowski - redaktor techniczny
Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

KONTAKT Z REDAKCJĄ:

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
tel. (22) 556 43 05, kom. 533 314 914
e-mail: redakcja.sep@sep.com.pl